

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
Кафедра міжнародного та європейського права

О. Ю. Цибульська

ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Навчально-методичний посібник

Одеса
Фенікс
2022

УДК 341.176(4)(073)

П 68

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 2 від 19.12.2022 р.)*

Автори:

Цибульська О. Ю. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного та європейського права, Національного університету «Одеська юридична академія».

За редакцією Бехруза Х. Н. – доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія».

Рецензенти:

Бехруз Х. Н., Цибульська О. Ю.

Право міжнародних організацій : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / О. Ю. Цибульська ; за ред. Х. Н. Бехруза ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2022. – 40 с. Режим доступу : <https://doi.org/10.32837/11300.23470>

Анотація

ISBN 978-966-928-882-0

© О. Ю. Цибульська, 2022

© Нац. ун-т «Одеська юридична академія», 2022

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
ТЕМА 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРАВА МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	8
ТЕМА 2. МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПУБЛІЧНОГО ПРАВА	11
ТЕМА 3. КЛАСИФІКАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ЇХ ПРАВОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ	13
ТЕМА 4. СИСТЕМА ООН У МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....	16
ТЕМА 5. ЄВРОПЕЙСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	20
ТЕМА 6. РЕГІОНАЛЬНІ АМЕРИКАНСЬКІ, АЗІЙСЬКІ ТА АФРИКАНСЬКІ МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	24
ТЕМА 7. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ УКРАЇНИ ТА МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	27
ПИТАННЯ НА ЗАЛІК	31
ПИТАННЯ НА ІСПИТ.....	34

Передмова

«Право міжнародних організацій» є ваговою надгалузевою категорією, що має характер універсального правопорядку в рамках сучасного міжнародного права. Наука та навчальна дисципліна права міжнародних організацій є важливим та необхідним елементом підготовки юриста та охоплює систематизовані знання щодо принципів міжнародних правовідносин за участі міжнародних організацій, міжнародного режиму посадових осіб та майна міжнародних організацій, джерел та норм міжнародного права як результату їх діяльності.

Програма курсу «Право міжнародних організацій» призначається для підготовки фахівців за спеціальністю «Міжнародне право» (рівень вищої освіти «бакалавр»).

Представлена навчальна дисципліна дає можливість поглибити знання щодо загальних питань міжнародного права та опанувати певний інструментарій науки зазначеної галузі права.

Навчальний курс «Право міжнародних організацій» включає наступні частини, які присвячені:

- загальним положенням права міжнародних організацій;
- визначальним засадам міжнародних організацій як суб'єктів міжнародного права;
- характеристиці правового статусу, структури, напрямку діяльності та регламенту роботи основних міжнародних організацій універсального та регіонального значення, зокрема ООН, Рада Європи, ОБСЄ, ЄС та ін.;

В процесі викладання зазначеної дисципліни та самостійного опанування студентами її окремих питань вирішуються наступні задачі:

- відпрацювання навичок застосування в практичній діяльності отриманих знань та норм міжнародного права та рішення конкретних задач в сфері

міжнародних відносин;

- засвоєння теоретичних положень науки права міжнародних організацій та відповідних норм міжнародного права в цій сфері.

Після вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

- джерела міжнародного права, спрямованих на регулювання діяльності міжнародних організацій, а також тих, що безпосередньо є результатом їх діяльності;
- основні теоретичні поняття в сфері права міжнародних організацій .

Уміти:

- аналізувати особливості правового регулювання окремих інститутів права міжнародних організацій;
- характеризувати складові елементи окремих інститутів права міжнародних організацій.
- застосовувати норми окремих інститутів права міжнародних організацій в процесі роботи за юридичною спеціальністю тощо.

Вивчення курсу «Право міжнародних організацій» здійснюється на основі робочої програми та силабусу. Методичні матеріали та плани семінарських занять складаються з переліку питань, обов'язкових до опрацювання.

Метою занять є закріплення та поглиблення теоретичних знань студентів, набутих на лекціях з права міжнародних організацій, а під час самостійного опрацювання матеріалу - вироблення у студентів уміння застосовувати у практичній діяльності знання науки права міжнародних організацій, а також міжнародно-правових норм в зазначеній сфері.

Студентам при вивченні теоретичного курсу особливу увагу слід звернути на джерела права і нормативні матеріали, що формують право міжнародних організацій.

Готуючись до семінарських занять студент повинен опрацювати

спеціальну літературу. Викладач, з урахуванням сучасних публікацій та можливостей бібліотеки навчального закладу, може рекомендувати студентам додаткову літературу. За бажанням студенти можуть самостійно підбирати будь-яку іншу літературу.

Викладач самостійно, на свій розсуд визначає теми, які повинні бути вивчені і проаналізовані під час лекцій і семінарських (практичних) занять та пропонує теми на самостійне вивчення та формує завдання на підставі робочої програми та силабусу.

Також передбачається самостійна робота студента з підготовки правових документів, рішень міжнародних судових інстанцій, проведення порівняльного аналізу статей міжнародних нормативно-правових актів. Виконання зазначених завдань сприятиме розвитку у студентів практичних навичок щодо аналізу законодавства та порядку його застосування, дозволить виявити рівень засвоєння учбового матеріалу, сприятиме перевірці знань в галузі права міжнародних організацій.

Основними видами учбових занять з курсу «Право міжнародних організацій» є лекції, семінарські заняття, передбачається також самостійна робота студентів. В лекціях подаються основні теоретичні знання з дисципліни, розкриваються найбільш складні питання зазначеної навчальної дисципліни, аналізується практика застосування норм чинного законодавства. На семінарських заняттях у студентів перевіряється ступінь засвоєння матеріалу з теорії права міжнародних організацій, і на підставі отриманих теоретичних знань виробляються практичні навички в рішенні конкретних життєвих ситуацій на прикладах правозастосовної практики, зокрема судової практики.

Семінарські заняття можуть проводитися у вигляді наукових обговорень, диспутів тощо на розсуд викладача.

В процесі підготовки до семінарських занять студентам може бути доручена підготовка доповідей та рефератів з метою залучення їх до

самостійної роботи.

Наприкінці кожного практичного заняття викладач підводить підсумки, зазначаючи правильну позицію при відповідях на теоретичні питання, вказуючи на запропоновані вірні рішення, аналізуючи зроблені помилки, та робить висновок щодо загальної підготовки аудиторії, оцінює виступи студентів.

Підсумковою формою контролю є залік та іспит.

ТЕМА 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРАВА МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Лекційний курс

Виникнення, становлення та розвиток права міжнародних організацій. Поняття та методи права міжнародних організацій. Принципи права міжнародних організацій. Джерела права міжнародних організацій. Право міжнародних організацій в системі права міжнародних організацій.

Вступ до теми

Міжнародні організації є основною інституціональною формою співробітництва держав, вони виступають у якості основного організатора міждержавного спілкування.

Сучасні міжнародні відносини характеризуються постійним розширенням сфер взаємодії держав, тому всі нові відносини стають предметом міжнародно-правового регулювання. Однією з таких порівняно нових організаційно-правових форм міждержавного співробітництва є міжнародні організації.

В процесі вивчення цієї теми здобувачі вищої юридичної освіти набувають теоретичні навички з питань, пов'язаних з виникненням, становленням, розвитком права міжнародних організацій, принципами, системою, джерелами, методами права міжнародних організацій, а також іншими професійними знаннями, необхідними для майбутньої роботи.

План лекційного заняття до теми: «Загальні положення права міжнародних організацій» розроблений з урахуванням елементів професійної спрямованості навчання здобувачів вищої юридичної освіти, що сприяє їх орієнтації як на практичну, так і на теоретичну діяльність після завершення отримання освіти.

Відтак, при вивченні теми «Загальні положення права міжнародних

організацій» основною метою є визначення правового статусу, становлення міжнародних організацій; дослідження методів та принципів права міжнародних організацій, джерел права міжнародних організацій, засвоєння знань про право міжнародних організацій в системі права та система права міжнародних організацій.

Таким чином, вивчення права міжнародних організацій є необхідною умовою формування сучасного кваліфікованого юриста.

Питання до практичного заняття

1. Виникнення, становлення та розвиток права міжнародних організацій.
2. Поняття та методи права міжнародних організацій.
3. Принципи права міжнародних організацій.
4. Джерела права міжнародних організацій.
5. Право міжнародних організацій в системі права міжнародних організацій.

Теми для самостійної роботи

1. Функції права міжнародних організацій.
2. Стан дослідження права міжнародних організацій.

Теми рефератів

1. Право міжнародних організацій як галузь та як наука міжнародного права.
2. Еволюція підходів до визначення права міжнародних організацій.

Література до теми

1. Бехруз Х. Сравнительное международное право – актуальное направление правовых исследований / Х. Бехруз // Наукові праці Національного

університету «Одеська юридична академія» / МОН України, НУ ОЮА. – Одеса : Юрид. л-ра, 2016. – Том XVI. – С. 51–60.

2. Бошицький Ю.Л., Чернецька О.В., Дей М.О. та ін. Право міжнародних організацій і Україна: у схемах та таблицях: Навчальний посібник. / за заг. ред. Бошицького Ю.Л., Дей М.О. – К.: Видавництво Ліра– К, 2015. – 268 с.

3. Віденська конвенція ООН про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_a04.

4. Віденська конвенція про право міжнародних договорів URL: http://zakon4.rada.gov.ua/rada/show/995_118.

5. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру 1975 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_254.

6. Гавриленко О. А., Новікова Л. В., Сироїд Т. Л. Історія міжнародного права: хрестоматія - практикум.- Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна. - 2016. - 676 с.

7. Загальна декларація прав людини 1948 р. URL: <https://www.un.org/ru/about-us/universal-declaration-of-human-rights>.

8. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини) 1950 р. URL: <https://www.un.org/ru/about-us/un-charter/full-text>.

9. Міжнародне право : навч.-метод. посіб. з тестовими завданнями для підготовки до ЗНО / за ред. М. Р. Аракеляна ; НУ "ОЮА", уклад.: М. Р. Аракелян, Т. С. Ківалова, Т. Р. Короткий [та ін.]. - Одеса : Фенікс, 2019. - 216 с.

10. Міжнародне право : підручник / А. В. Войціховський; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків. - 2020. – 544 с.

11. Міжнародне публічне право : підручник / М. О. Баймуратов. - Київ;

Одеса : Фенікс. - 2018. - 760 с.

12. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.]; за ред. В. В. Мицика. – Харків : Право. - 2019. - 416 с.

13. Brierly's Law of Nations: An Introduction to the Role of International Law in International Relations: 7th ed. by Andrew Clapham (Oxford: Oxford University Press 2012).

ТЕМА 2. МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПУБЛІЧНОГО ПРАВА

Лекційний курс

Поняття та правова природа міжнародних організацій. Ознаки міжнародних організацій. Правосуб'єктність міжнародних організацій. Виникнення міжнародних організацій. Припинення міжнародних організацій.

Вступ до теми

При вивченні теми «Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного публічного права» основною метою є визначення поняття та правової природи міжнародних організацій та їх ознак; дослідження правосуб'єктності, виникнення та припинення міжнародних організацій.

Міжнародна організація – це об'єднання держав відповідно до міжнародного права і на основі міжнародного договору для здійснення співробітництва в політичній, економічній, культурній, науково-технічній, правовій та інших галузях, що має необхідну для цього систему органів, права й обов'язки, похідні від прав і обов'язків держав, і автономну волю, обсяг якої визначається волею держав-членів.

Вивчення теми: «Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного

публічного права» є необхідною умовою формування сучасного кваліфікованого юриста.

План лекційного заняття до теми: «Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного публічного права» розроблені з урахуванням елементів професійної спрямованості навчання здобувачів вищої юридичної освіти, що сприяє їх орієнтації як на практичну, так і на теоретичну діяльність після завершення отримання освіти.

В процесі вивчення цієї теми здобувачі вищої юридичної освіти набувають теоретичні навички з питань, пов'язаних з поняттям та правовою природою міжнародних організацій, ознак міжнародних організацій, правосуб'єктності, виникнення та припинення міжнародних організацій, а також іншими професійними знаннями, необхідними для майбутньої роботи.

Питання до практичного заняття

1. Поняття та правова природа міжнародних організацій.
2. Ознаки міжнародних організацій.
3. Правосуб'єктність міжнародних організацій.
4. Виникнення міжнародних організацій.
5. Припинення міжнародних організацій.

Теми для самостійної роботи

1. Договірна правоздатність міжнародних організацій.
2. Міжнародні службовці та постійне представництво при міжнародних організаціях.

Теми рефератів

1. Роль міжнародних організацій у сучасному світі.
2. Особливості правовідносин за участю міжнародних організацій.

Література до теми

1. Віденська конвенція ООН про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_a04.
2. Віденська конвенція про право міжнародних договорів URL: http://zakon4.rada.gov.ua/rada/show/995_118.
3. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру 1975 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_254.
4. Міжнародне право : підручник / А. В. Войціховський; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків. - 2020. – 544 с.
5. Міжнародне публічне право : підручник / М. О. Баймуратов. - Київ; Одеса : Фенікс. - 2018. - 760 с.
6. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.]; за ред. В. В. Мицика. – Харків : Право. - 2019. - 416 с.

ТЕМА 3. КЛАСИФІКАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ЇХ ПРАВОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Лекційний курс

Загальна характеристика підстав класифікації міжнародних організацій. Урядові та неурядові міжнародні організації. Універсальні та регіональні міжнародні організації. Міжнародні організації загальної та спеціальної юрисдикції. Міждержавні і наддержавні (наднаціональні) міжнародні організації.

Вступ до теми

При вивченні теми «Класифікація міжнародних організацій та їх правотворча діяльність» основною метою є характеристика підстав класифікації міжнародних організацій; дослідження різних видів міжнародних організацій.

Існує багато критеріїв класифікації міжнародних організацій. Класифікація міжнародних організацій, зумовлена їх значною кількістю, різноманітністю сфер діяльності. Вивчення теми: «Класифікація міжнародних організацій та їх правотворча діяльність» є необхідною умовою формування сучасного кваліфікованого юриста.

План лекційного заняття до теми: «Класифікація міжнародних організацій та їх правотворча діяльність» розроблені з урахуванням елементів професійної спрямованості навчання здобувачів вищої юридичної освіти, що сприяє їх орієнтації як на практичну, так і на теоретичну діяльність після завершення отримання освіти.

В процесі вивчення цієї теми здобувачі вищої юридичної освіти набувають теоретичні навички з питань, пов'язаних характеристикою підстав класифікації міжнародних організацій, визначення урядових та неурядових міжнародних організацій, універсальних та регіональних міжнародних організацій, міжнародних організацій загальної та спеціальної юрисдикції, Міждержавних і наддержавних (наднаціональних) міжнародних організацій, а також іншими професійними знаннями, необхідними для майбутньої роботи.

Питання до практичного заняття

1. Загальна характеристика підстав класифікації міжнародних організацій.
2. Урядові та неурядові міжнародні організації.
3. Універсальні та регіональні міжнародні організації.

4. Міжнародні організації загальної та спеціальної юрисдикції.
5. Міждержавні і наддержавні (наднаціональні) міжнародні організації.

Теми для самостійної роботи

1. Різниця міждержавних і наддержавних міжнародних організацій.
2. Значення неурядових міжнародних організацій в сучасному суспільстві.

Теми рефератів

1. Проблема класифікації сучасних міжнародних організацій.
2. Значення міждержавних і наддержавних (наднаціональних) міжнародних організацій в зовнішній політиці.

Література до теми

1. Бошицький Ю.Л., Чернецька О.В., Дей М.О. та ін. Право міжнародних організацій і Україна: у схемах та таблицях: Навчальний посібник. / за заг. ред. Бошицького Ю.Л., Дей М.О. – К.: Видавництво Ліра– К, 2015. – 268 с.
2. Міжнародне право : підручник / А. В. Войціховський; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків. - 2020. – 544 с.
3. Міжнародне публічне право : підручник / М. О. Баймуратов. - Київ; Одеса : Фенікс. - 2018. - 760 с.
4. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.]; за ред. В. В. Мицика. – Харків : Право. - 2019. – 416.
5. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика : навч. посіб. / М. П. Требін, Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна та ін. ; за

ред. М. П. Требіна. – Х. : Право. - 2016. – 540 с.

ТЕМА 4. СИСТЕМА ООН У МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Лекційний курс

Історія створення та розвиток ООН як організації по підтриманню миру та безпеки. Правовий статус ООН. Постійні органи ООН: Генеральна Асамблея ООН, Рада Безпеки ООН, Секретаріат ООН, Міжнародний суд ООН, Економічна і соціальна рада ООН, Рада з Опіки ООН. Спеціалізовані органи ООН: Верховний комісар ООН у справах біженців, Верховний комісар ООН з прав людини. Комітет з прав людини. Спеціалізовані установи ООН: Група Світового банку. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР). Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів (МЦУІС). Міжнародна асоціація розвитку (МАР). Міжнародна фінансова корпорація (МФК). Багатостороння агенція з гарантій інвестицій (БАГІ). Міжнародний валютний фонд (МВФ). Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ). Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО). Міжнародна організація праці (МОП). Продовольча і сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй (ФАО). Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку (МФСР). Міжнародна морська організація (ІМО). Всесвітня метеорологічна організація (ВМО). Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО). Міжнародний союз електрозв'язку (МСЕ). Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО). Всесвітній поштовий союз (ВПС). Всесвітня туристська організація (ВТО).

Вступ до теми

При вивченні теми «Система ООН у міжнародному праві» основною метою є історія створення, розвиток ООН, дослідити функціональні особливості

Організації Об'єднаних Націй, правовий статус постійних та спеціалізованих органів ООН.

ООН – універсальна міжнародна організація, створена з метою підтримки миру і міжнародної безпеки і розвитку співробітництва між державами.

Напрямки діяльності ООН визначаються в більшій мірі профілем тих або інших органів і установ в системи. Тому варто роздивитися напрямки діяльності не ООН у цілому, а роздивитися повноваження і діяльність кожного з них, а також ті питання який не ставляться до їхньої компетенції, або в питаннях у який існують обмеження повноважень.

Вивчення теми: «Система ООН у міжнародному праві» є необхідною умовою формування сучасного кваліфікованого юриста.

План лекційного заняття до теми: «Система ООН у міжнародному праві» розроблені з урахуванням елементів професійної спрямованості навчання здобувачів вищої юридичної освіти, що сприяє їх орієнтації як на практичну, так і на теоретичну діяльність після завершення отримання освіти.

В процесі вивчення цієї теми здобувачі вищої юридичної освіти набувають теоретичні навички з питань, пов'язаних з історією створення та розвитку ООН, її правовим статусом, органами та установами ООН, а також іншими професійними знаннями, необхідними для майбутньої роботи.

Питання до практичного заняття

1. Історія створення та розвиток ООН як організації по підтриманню миру та безпеки.

2. Правовий статус ООН.

3. Постійні органи ООН.

3.1. Генеральна Асамблея ООН.

3.2. Рада Безпеки ООН.

3.3. Секретаріат ООН.

3.4. Міжнародний суд ООН.

3.5. Економічна і соціальна рада ООН.

3.6. Рада з Опіки ООН.

4. Спеціалізовані органи ООН: Верховний комісар ООН у справах біженців, Верховний комісар ООН з прав людини. Комітет з прав людини.

5. Спеціалізовані установи ООН: Група Світового банку. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР). Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів (МЦУІС). Міжнародна асоціація розвитку (МАР). Міжнародна фінансова корпорація (МФК). Багатостороння агенція з гарантій інвестицій (БАГІ). Міжнародний валютний фонд (МВФ). Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ). Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО). Міжнародна організація праці (МОП). Продовольча і сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй (ФАО). Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку (МФСР). Міжнародна морська організація (ІМО). Всесвітня метеорологічна організація (ВМО). Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО). Міжнародний союз електрозв'язку (МСЕ). Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО). Всесвітній поштовий союз (ВПС). Всесвітня туристська організація (ВТО).

Теми для самостійної роботи

1. Програма розвитку ООН та її реалізація в Україні.
2. МАГАТЕ.

Теми рефератів

1. Роль та перспективи ООН в міжнародному праві.
2. Проблемні питання системи спеціалізованих установ ООН.

Література до теми

1. Андрейченко С.С. Сучасні проблеми міжнародного права. Liber Amicorum до 60-річчя проф. М. В. Буроменського: монографія / авт. кол.; за ред.

В.М. Репецького та В.В. Гутника // Розуміння концепту «вина» держави крізь призму компромісних підходів. – Львів; Одеса : Фенікс, 2017. – С. 123-151.

2. Бошицький Ю.Л., Чернецька О.В., Дей М.О. та ін. Право міжнародних організацій і Україна: у схемах та таблицях: Навчальний посібник. / за заг. ред. Бошицького Ю.Л., Дей М.О. – К.: Видавництво Ліра-К, 2015. – 268 с.

3. Віденська конвенція ООН про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_a04.

4. Загальна декларація прав людини 1948 р. URL: <https://www.un.org/ru/about-us/universal-declaration-of-human-rights>.

5. Конвенція о привилегиях и иммунитетах Объединенных Наций (13.02.1946). URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_150.

6. Міжнародне право : підручник / А. В. Войціховський; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків. - 2020. – 544 с.

7. Міжнародне правосуддя: навчально-методичний посібник / за ред. доц. О.В. Бігняка. – Одеса: Фенікс, 2020. – 96 с.

8. Міжнародне публічне право : підручник / М. О. Баймуратов. - Київ; Одеса : Фенікс. - 2018. - 760 с.

9. Сироїд Т.Л. Міжнародний захист прав людини: навч. посіб./ Т.Л.Сироїд, Л.О. Фоміна. – Харків: Право, 2019. – 310 с.

10. Статут Міжнародного суду. URL: <https://www.un.org/ru/about-us/un-charter/statute-of-the-international-court-of-justice>.

11. Статут Організації Об'єднаних націй. URL: <https://www.un.org/ru/about-us/un-charter/full-text>.

12. Amal Clooney, Philippa Webb, The Right to a Fair Trial in International Law (Oxford: Oxford University Press 2021).

13. Tsybulska, O. Res judicata in civil, economic and criminal proceedings in Ukraine // Journal of Advanced Research in Law and Economics (Num. X 3(41). – 2019. – P. 753 – 761. (Scopus/Q2).

ТЕМА 5. ЄВРОПЕЙСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Лекційний курс

Рада Європи: історія створення, структура, повноваження, діяльність. ПАРЄ. Конгрес місцевої та регіональної влади Європи. Комітет міністрів. Рада галузевих міністрів. Секретаріат. Європейський Союз: передумови виникнення, склад, діяльність. Рада Європи. Європарламент. Рада ЄС. Європейська комісія. Європейський суд. ОБСЄ: історичний аспект створення, основні види діяльності.

Вступ до теми

При вивченні даної теми необхідно приділити увагу ролі, значенню Європейських регіональних міжнародних організацій. Визначальною особливістю цих організацій є те, що вони створювалися у процесі еволюційного розвитку інтеграційних зв'язків і організаційно оформляли їх. На сьогодні можна говорити про оформлення 13-ти економічних організацій у Європі.

Європейський Союз - створений на основі Маастрихтського договору про ЄС (1992) главами держав-членів Європейського співтовариства, набув чинності з 1 листопада 1993 року. Є політико-економічним союзом для проведення спільної економічної, зовнішньої політики у сфері безпеки та соціального розвитку. Крім того, запроваджується єдине європейське громадянство, зростає роль наднаціональних органів ЄС. Членами ЄС є 25 держав: (Австрія, Бельгія, Велика Британія, Німеччина, Греція, Данія, Ірландія,

Іспанія, Італія, Люксембург, Нідерланди, Португалія, Фінляндія, Франція, Швеція, Польща, Чехія, Угорщина, Словаччина, Литва, Латвія, Естонія, Словенія, Кіпр, Мальта) із загальною чисельністю населення понад 378,5 млн осіб, сукупним обсягом ВВП - 4414 млрд дол. США (44 % загального обсягу ВВП країн ОЕСР), обсягами ВВП на одну особу - 13 594 дол. та 21 % обсягу світової торгівлі (США - 20 %).

Основою ЄС є Європейське співтовариство, запроваджене підписанням у 1957 році Римського договору, згідно з яким було створено Європейське Економічне Співтовариство (ЄЕС) або Спільний ринок як об'єднання трьох юридично самостійних організацій: ЄЕС; Європейське об'єднання вугілля і сталі (1951 р., Паризький договір); Європейське об'єднання з атомної енергії (Євратом, 1957 р., Римський договір). З 1967 року ці об'єднання належать до юрисдикції однієї комісії та іменуються Європейським співтовариством.

Першочерговою сферою діяльності ЄЕС було вільне переміщення товарів, капіталів, робочої сили, узгодження транспортної політики. Перше зниження тарифів було проведено в 1959 році, а з 1968 року відбувся перехід на єдиний зовнішній тариф. У 1962 року розроблено єдину сільськогосподарську політику, яку сприяла зростанню продуктивності праці, скороченню імпорту та росту експорту субсидійованих ЄС товарів.

Питання до практичного заняття

1. Рада Європи: історія створення, структура, повноваження, діяльність.
 - 1.1. ПАРЄ.
 - 1.2. Конгрес місцевої та регіональної влади Європи.
 - 1.3. Комітет міністрів.
 - 1.4. Рада галузевих міністрів.
 - 1.5. Секретаріат.
2. Європейський Союз: передумови виникнення, склад, діяльність.

- 2.1. Рада Європи.
- 2.2. Європарламент.
- 2.3. Рада ЄС.
- 2.4. Європейська комісія.
- 2.5. Європейський суд.
3. ОБСЄ: історичний аспект створення, основні види діяльності

Теми для самостійної роботи

1. Європейський суд з прав людини.
2. Венеціанська комісія.

Теми рефератів

1. Переваги та недоліки членства в ЄС.
2. Криза ЄС та шляхи її подолання.

Література до теми

1. Анцупова Т. О. Процесуальне право Ради Європи: питання теорії і практики: монографія / Т. О. Анцупова. – О. : Фенікс, 2013. – 384 с.
2. Бехруз Х. К вопросу о процедуре выхода из Европейского Союза / Традиції та новації юридичної науки: минуле, сучасність, майбутнє: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 травня 2017 р.) У 2-х т. Т.1 / відп. ред. Г.О. Ульянова. – Одеса: Видавничий дім Гельветика, 2017. – 788 с. – С. 406-409.
3. Бехруз Х. Миротворческие миссии – один из инструментов реализации общей внешней политики и политики безопасности ЕС/ Х. Бехруз //Право Європейського Союзу: сучасний стан, виклики та перспективи : міжнар.наук. конф. (25 листоп. 2016 р., м. Одеса) [Електронний ресурс]. – Одеса : Фенікс, 2016. – С. 101-104. – Режим доступу

[:http://eurolaw.org.ua/files/conferences/25-11-16-tezi.pdf](http://eurolaw.org.ua/files/conferences/25-11-16-tezi.pdf)

4. Бехруз Х. Правовые последствия выхода из Европейского Союза / Х. Бехруз // Міжнародний конгрес європейського права : збірн. наук. праць (м. Одеса, 21-22 квітня 2017 р.). – Одеса : Фенікс, 2017. С. 91–94.

5. Бошицький Ю.Л., Чернецька О.В., Дей М.О. та ін. Право міжнародних організацій і Україна: у схемах та таблицях: Навчальний посібник. / за заг. ред. Бошицького Ю.Л., Дей М.О. – К.: Видавництво Ліра– К, 2015. – 268 с.

6. Договір про заснування Європейської Спільноти (Договір про заснування Європейського економічного співтовариства) 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_017#Text.

7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини) 1950 р. URL: <https://www.un.org/ru/about-us/un-charter/full-text>.

8. Маастрихтська угода 1992 р. URL: <https://eur-lex.europa.eu/en/treaties/dat/11992M/htm/11992M.html>.

9. Міжнародне право : підручник / А. В. Войціховський; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків. - 2020. – 544 с.

10. Міжнародне публічне право : підручник / М. О. Баймуратов. - Київ; Одеса : Фенікс. - 2018. - 760 с.

11. Сироїд Т.Л. Міжнародний захист прав людини: навч. посіб./ Т.Л.Сироїд, Л.О. Фоміна. – Харків: Право, 2019. – 310 с.

12. Статут Ради Європи 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/994_001.

13. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод : компендіум / (О.В. Сердюк, Ю.В. Щокін, І.В. Яковюк та ін.); за заг. Ред. О. В. Сердюка, І. В. Яковюка. – Харків: Право, 2017. – 374 с.

14. Amal Clooney, Philippa Webb, *The Right to a Fair Trial in International Law* (Oxford: Oxford University Press 2021). 4, 5

15. Andrew Clapham, *Human Rights Obligations of Non-State Actors* Collected Courses of the Academy of European Law (Oxford: Oxford University Press 2006).

16. Bekhruz Khashmatulla *EU'S Fundamental Values And Ukrainian Reality: To The Question Of Compatibility/ Khashmatulla Bekhruz // Міжнародний конгрес європейського права : збірн. наук. праць (м. Одеса, 21-22 квітня 2017 р.). – Одеса : Фенікс, 2017. С. 142-145.*

17. William A. Schabas, *The European Convention on Human Rights: A Commentary* Oxford Commentaries on International Law (Oxford: Oxford University Press 2015).

18. Tsybul'ska, O. *Res judicata in civil, economic and criminal proceedings in Ukraine // Journal of Advanced Research in Law and Economics* (Num. X 3(41). – 2019. – P. 753 – 761. (Scopus/Q2).

ТЕМА 6. РЕГІОНАЛЬНІ АМЕРИКАНСЬКІ, АЗІЙСЬКІ ТА АФРИКАНСЬКІ МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Лекційний курс

Організація американських держав (ОАД): передумови створення, основні напрями діяльності, структура. Ліга арабських держав (ЛАГ). Організація африканської єдності (Африканський Союз). Організація Ісламська конференція (ОІК). Асоціація держав Південно-Східної Азії.

Вступ до теми

Вивчення теми: «Регіональні американські, азійські та африканські міжнародні організації» є необхідною умовою формування сучасного

кваліфікованого юриста.

Інтеграційні процеси в Америці розпочалися раніше і здійснюються успішніше, ніж в Азії та Африці. Це пояснюється більш сприятливою соціально-політичною ситуацією: переважна більшість держав регіону вже тривалий час була вільною від колоніальної залежності. Крім того, інтеграція полегшувалась відсутністю серйозних мовних, культурних та конфесійних перешкод: більшість латиноамериканських країн - іспаномовні, майже всі їхні жителі—католики. Нарешті, певною цементуючою силою є присутність в обох Америках політичного й економічного впливу США, які хоч і не є членом усіх об'єднань, але є головним торговельним партнером практично для кожної країни регіону.

Процес економічної інтеграції в Північній та Південній Америці розпочався зразу ж по закінченні Другої світової війни. В 1948 р. було утворено Організацію американських держав (ОАД), яка замінила собою утворений ще в 1890 р. Міжнародний союз американських республік. ОАД за своєю суттю є політичною організацією, проте серед інших напрямів її діяльності є й економічні проблеми. В її організаційній структурі є Міжамериканська економічна й соціальна рада, до функцій якої належить сприяння розвитку економічного співробітництва між державами-членами. У 1994 р. ОАД прийняла «Декларацію про принципи партнерства в цілях розвитку й процвітання: демократія, вільна торгівля і стійкий розвиток в Америці».

Згідно з Декларацією, вирішено утворити зону вільної торгівлі, яка охоплювала б усі американські держави; процес формування зони передбачалося в основному завершити в 2005 р. Організації суто економічної цілеспрямованості почали утворюватися трохи пізніше.

План лекційного заняття до теми: «Регіональні американські, азійські та африканські міжнародні організації» розроблені з урахуванням елементів професійної спрямованості навчання здобувачів вищої юридичної освіти, що

сприяє їх орієнтації як на практичну, так і на теоретичну діяльність після завершення отримання освіти.

В процесі вивчення цієї теми здобувачі вищої юридичної освіти набувають теоретичні навички з питань, пов'язаних з історією створення та розвитку регіональних американських, азійських та африканських міжнародних організацій, їх правовим статусом, органами та установами, а також іншими професійними знаннями, необхідними для майбутньої роботи.

Питання до практичного заняття

1. Організація американських держав (ОАД): передумови створення, основні напрями діяльності, структура.
2. Ліга арабських держав (ЛАГ).
3. Організація африканської єдності (Африканський Союз).
4. Організація Ісламська конференція (ОІК).
5. Асоціація держав Південно-Східної Азії.

Теми для самостійної роботи

1. Економічне співтовариство держав Західної Африки (ЕКОВАС).
2. Митний і економічний союз Центральної Африки (ЮДЕАК).
Економічне співтовариство країн Центральної Африки.

Теми рефератів

1. Інтеграційні об'єднання Латинської Америки.
2. Сучасні підходи до дослідження регіональних інститутів Азії та Африки.

Література до теми

1. Бехруз Х. Влияние международного права на национальное законодательство Исламских государств / Х. Бехруз // / VII Міжнародній

науково-практичній конференції «Міжнародне право: de lege praeterita, instante, futura» (8 грудня 2017 р.) Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса. 2017. - С. 16-19.

2. Бехруз Х. Исламское право: проблема правовой аккультурации/ Х.Бехруз //Основні тенденції розвитку цивілістики, конституційного, господарського та міжнародного права» присвяченого 20-річчю НУ «ОЮА (27 жовтня 2017 р.) Криворізький факультет НУ «ОЮА» м. Кривий Ріг. 2017. - С.11-15.

3. Міжнародне право : підручник / А. В. Войціховський; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків. - 2020. – 544 с.

4. Міжнародне публічне право : підручник / М. О. Баймуратов. - Київ; Одеса : Фенікс. - 2018. - 760 с.

5. Статут Організації Американських Держав 1948 р. URL: <http://www.kadis.ru/texts/index.phtml?id=19089>.

ТЕМА 7. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ УКРАЇНИ ТА МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Лекційний курс

Правові засади взаємодії України та ООН. Правові засади взаємодії України та НАТО. Правові засади взаємодії України та Ради Європи. Правові засади взаємодії України та ЄС. Правові засади взаємодії України та ОБСЄ.

Вступ до теми

В межах цієї теми потрібно дослідити правові засади взаємодії України та ООН, НАТО, Ради Європи, ЄС, а також - ОБСЄ.

На сучасному етапі міжнародні організації як форма міжнародного співробітництва та багатосторонньої дипломатії відіграють надзвичайно

важливу роль. Для сучасних міжнародних організацій визначальною рисою є подальше розширення їх компетенцій та ускладнення структури.

Нашу державу прийнято до складу престижних міжнародних організацій, зокрема до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку. Українська держава стала повноправною учасницею Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ), підписала документи про співробітництво та партнерство з Європейським Союзом (ЄС), НАТО, Західноєвропейським Союзом (ЗЄС). Багато зусиль було докладено, щоб стати повноправним членом такої впливової міжнародної регіональної інституції як Рада Європи (РЄ). Особливе і визначне місце в зовнішній політиці України належить співробітництву з Організацій Об'єднаних Націй.

Роки, що минули від дня здобуття незалежності показали: позицію України в ООН поважають, і її інтереси враховуються під час прийняття важливих рішень. Переконливим підтвердженням цього є, приміром, одночасне обрання України до таких важливих органів ООН, як Надзвичайний фонд допомоги дітям при ООН, Комісія з прав людини. На користь української дипломатії промовляють такі факти, як членство України в Економічній та Соціальній Раді ООН, Комітеті ООН по внесках, Раді керівників ООН, Виконавчій Раді Дитячого фонду ООН, включення України до Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй. Отож, дістаємося висновку, що Україна бере активну участь у формуванні політичних умов на міжнародній арені тим, що є членом багатьох впливових міжнародних організацій, в межах яких вона провадить активну роботу, яка, до того ж, віддзеркалює не лише загальні, а й національні інтереси нашої держави.

Пріоритетними регіональними напрямками зовнішньої політики України є діяльність у рамках Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ), Раді Північноатлантичного співробітництва (РПАС) та Північноатлантичної асамблеї (ПА). Насамперед це стосується ЄС та НАТО. Проте складна сучасна

геополітична ситуація не залишає нашим політикам вибору, змушує їх якось реагувати на ситуацію, розташування головних сил у світі. Тому не дивно, що в недалекому майбутньому кількість міжнародних організацій, членом яких є Україна, може збільшитися.

План лекційного заняття до теми: «Регіональні Правові засади взаємодії України та міжнародних організацій» розроблені з урахуванням елементів професійної спрямованості навчання здобувачів вищої юридичної освіти, що сприяє їх орієнтації як на практичну, так і на теоретичну діяльність після завершення отримання освіти.

Питання до практичного заняття

1. Правові засади взаємодії України та ООН.
2. Правові засади взаємодії України та НАТО.
3. Правові засади взаємодії України та Ради Європи.
4. Правові засади взаємодії України та ЄС.
5. Правові засади взаємодії України та ОБСЄ.

Теми для самостійної роботи

1. Співробітництво України та Організації Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС), Організації за демократію та економічний розвиток (ГУАМ). Центральноевропейська ініціатива (ЦЄІ).
2. Україна та Європейський банк реконструкції та розвитку.

Теми рефератів

1. Україна як член ЄС: проблемні питання та перспективи.
2. Вектори розвитку взаємовідносин «Україна-НАТО».
3. Україна і міжнародні організації з регулювання світової торгівлі.

Література до теми

1. Борисова О. В. Зовнішня політика України: історія та сучасність : курс лекцій. – Київ : Кондор-Видавництво. - 2017. – 341 с.
2. Бошицький Ю.Л., Чернецька О.В., Дей М.О. та ін. Право міжнародних організацій і Україна: у схемах та таблицях: Навчальний посібник. / за заг. ред. Бошицького Ю.Л., Дей М.О. – К.: Видавництво Ліра– К, 2015. – 268 с.
3. Віденська конвенція ООН про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_a04.
4. Віденська конвенція про право міжнародних договорів URL: http://zakon4.rada.gov.ua/rada/show/995_118.
5. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру 1975 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_254.
6. Статут НАТО (Североатлантический договор). Вашингтон, Федеральний округ Колумбія, 4 апреля 1949 г. URL: http://supol.narod.ru/archive/official_documents/nato.htm.
7. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика : навч. посіб. / М. П. Требін, Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна та ін. ; за ред. М. П. Требіна. – Х. : Право. - 2016. – 540 с.
8. Zadorozhnii Oleksandr, International law in the relations of Ukraine and the Russian Federation (Kyiv : K.I.S., 2016).

ПИТАННЯ НА ЗАЛІК

1. Виникнення, становлення та розвиток права міжнародних організацій.
2. Поняття права міжнародних організацій.
3. Методи права міжнародних організацій.
4. Принципи права міжнародних організацій.

5. Джерела права міжнародних організацій.
6. Право міжнародних організацій в системі права міжнародних організацій.
7. Поняття та правова природа міжнародних організацій.
8. Ознаки міжнародних організацій.
9. Правосуб'єктність міжнародних організацій.
10. Виникнення міжнародних організацій.
11. Припинення міжнародних організацій.
12. Загальна характеристика підстав класифікації міжнародних організацій.
13. Урядові міжнародні організації.
14. Неурядові міжнародні організації.
15. Універсальні міжнародні організації.
16. Регіональні міжнародні організації.
17. Міжнародні організації загальної юрисдикції.
18. Міжнародні спеціальної юрисдикції.
19. Наддержавні (наднаціональні) міжнародні організації.
- 20. Міждержавні міжнародні організації.**
21. Історія створення та розвиток ООН як організації по підтриманню миру та безпеки.
22. Правовий статус ООН.
23. Постійні органи ООН.
24. Генеральна Асамблея ООН.
25. Рада Безпеки ООН.
26. Секретаріат ООН.
27. Міжнародний суд ООН.
28. Економічна і соціальна рада ООН.

29. Рада з Опіки ООН.
30. Спеціалізовані органи ООН.
31. Верховний комісар ООН у справах біженців.
32. Верховний комісар ООН з прав людини.
33. Комітет з прав людини.
34. Спеціалізовані установи. ООН
35. Група Світового банку.
36. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР).
37. Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів (МЦУІС).
38. Міжнародна асоціація розвитку (МАР).
39. Міжнародна фінансова корпорація (МФК).
40. Багатостороння агенція з гарантій інвестицій (БАГІ).
41. Міжнародний валютний фонд (МВФ).
42. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ).
43. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО).
44. Міжнародна організація праці (МОП).
45. Продовольча і сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй (ФАО).
46. Міжнародна морська організація (ІМО).
47. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ).
48. Рада Європи : історія створення, структура, повноваження, діяльність.

- 49.ПАРЄ.
- 50.Конгрес місцевої та регіональної влади Європи.
- 51.Комітет міністрів.
- 52.Рада галузевих міністрів.
- 53.Секретаріат.
- 54.Європейський Союз: передумови виникнення, склад, діяльність.
- 55.Рада Європи.
- 56.Європарламент.
- 57.Рада ЄС.
- 58.Європейська комісія.
- 59.Європейський суд.
- 60.ОБСЄ: історичний аспект створення, основні види діяльності.

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Виникнення, становлення та розвиток права міжнародних організацій.
2. Поняття права міжнародних організацій.
3. Методи права міжнародних організацій.

4. Принципи права міжнародних організацій.
5. Джерела права міжнародних організацій.
6. Право міжнародних організацій в системі права міжнародних організацій.
7. Поняття та правова природа міжнародних організацій.
8. Ознаки міжнародних організацій.
9. Правосуб'єктність міжнародних організацій.
10. Виникнення міжнародних організацій.
11. Припинення міжнародних організацій.
12. Загальна характеристика підстав класифікації міжнародних організацій.
13. Урядові міжнародні організації.
14. Неурядові міжнародні організації.
15. Універсальні міжнародні організації.
16. Регіональні міжнародні організації.
17. Міжнародні організації загальної юрисдикції.
18. Міжнародні спеціальної юрисдикції.
19. Наддержавні (наднаціональні) міжнародні організації.
20. Міждержавні міжнародні організації.
21. Історія створення та розвиток ООН як організації по підтриманню миру та безпеки.
22. Правовий статус ООН.
23. Постійні органи ООН.
24. Генеральна Асамблея ООН.
25. Рада Безпеки ООН.
26. Секретаріат ООН.
27. Міжнародний суд ООН.

28. Економічна і соціальна рада ООН.
29. Рада з Опіки ООН.
30. Спеціалізовані органи ООН.
31. Верховний комісар ООН у справах біженців.
32. Верховний комісар ООН з прав людини.
33. Комітет з прав людини.
34. Спеціалізовані установи. ООН
35. Група Світового банку.
36. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР).
37. Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів (МЦУІС).
38. Міжнародна асоціація розвитку (МАР).
39. Міжнародна фінансова корпорація (МФК).
40. Багатостороння агенція з гарантій інвестицій (БАГІ).
41. Міжнародний валютний фонд (МВФ).
42. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ).
43. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО).
44. Міжнародна організація праці (МОП).
45. Продовольча і сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй (ФАО).
46. Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку (МФСР).
47. Міжнародна морська організація (ІМО).
48. Всесвітня метеорологічна організація (ВМО).

49. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ).
50. Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО).
51. Міжнародний союз електрозв'язку (МСЕ).
52. Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО).
53. Всесвітній поштовий союз (ВПС).
54. Всесвітня туристська організація (ВТО).
55. Рада Європи: історія створення, структура, повноваження, діяльність.
56. ПАРЄ.
57. Конгрес місцевої та регіональної влади Європи.
58. Комітет міністрів.
59. Рада галузевих міністрів.
60. Секретаріат.
61. Європейський Союз: передумови виникнення, склад, діяльність.
62. Рада Європи.
63. Європарламент.
64. Рада ЄС.
65. Європейська комісія.
66. Європейський суд.
67. ОБСЄ: історичний аспект створення, основні види діяльності.
68. Організація американських держав (ОАД): передумови створення, основні напрями діяльності, структура.
69. Ліга арабських держав (ЛАГ).
70. Організація африканської єдності (Африканський Союз).
71. Організація Ісламська конференція (ОІК).

72. Асоціація держав Південно-Східної Азії.
73. Правові засади взаємодії України та ООН.
74. Правові засади взаємодії України та Генеральної Асамблеї ООН.
75. Правові засади взаємодії України та Ради Безпеки ООН.
76. Правові засади взаємодії України та Секретаріату ООН.
77. Правові засади взаємодії України та Міжнародного суду ООН.
78. Правові засади взаємодії України та Економічної і соціальної ради ООН.
79. Правові засади взаємодії України та Ради з Опіки ООН.
80. Правові засади взаємодії України та Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР).
81. Правові засади взаємодії України та Міжнародного валютного фонду (МВФ).
82. Правові засади взаємодії України та Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ).
83. Правові засади взаємодії України та Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО).
84. Правові засади взаємодії України та Міжнародної організації праці (МОП).
85. Правові засади взаємодії України та Міжнародної морської організації (ІМО).
86. Правові засади взаємодії України та Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ).
87. Правові засади взаємодії України та НАТО.
88. Правові засади взаємодії України та Ради Європи.
89. Правові засади взаємодії України та ЄС.

90. Правові засади взаємодії України та ОБСЄ.

Навчальне видання

*Хашматулла Набієвич Бехруз,
Ольга Юрїївна Цибульська*

ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Навчально-методичний посібник

Електронне видання

Видано в авторській редакції

Формат 60x84/16. Ум-друк. арк. 2,28.

Видавець ПП «Фенікс»
(Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1044 від 17.09.02).
Україна, м. Одеса, 65009, вул. Зоопаркова, 25.
e-mail: fenix-izd@ukr.net
www.feniksbooks.com

